

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra. . . . . 1 kor. Egy óra. . . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felolós szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Plac-utca 47. és 48. szám.

A csatornázás és a vízvezeték.

Debreczen, május 5

A városházán régóta keltett akkora örömet miniszteri leirat, mint ma a belügyminiszteré, amely jóváhagyta a vízvezetési és csatornázási szabályrendelet tervezetét. Az öröm, ha a belügyminiszteri leirat tartalmáról értesülni fog a közönség, általános lesz az egész városban, mert mindenki átérzi a legfelsőbb közigazgatási fórum ezen rendelkezésének horderejét, tudatában van mindenki annak, hogy milyen jelentősége van e leiratnak Debreczen város fejlődésében.

Hamarjában nem tudnók megmondani, mikor merült föl a közönség soraiban az az óhaj, hogy a város csatornázassék és vízvezeték lássa el a lakosságot egészséges öc-ó ivóvízzel. Hosszu évtizedeken át folyt a kemény harc, hogy ezek a közegészségügyi és köztisztasági célokat szolgáló modern intézmények létesüljenek, de sokáig két nagy ellenség késleltette a tervek megvalósulását: egyrészt a copf, a mely irtózik minden haladástól, másrészt a szűkkeblűség, amely minden modern fejlődésnek kérekötője.

De a copfért és a szűkkeblűségért keserves árakat kell fizetnünk. A csatorna hiánya szennybe fullasztotta a város nagy területét, a szenny bűzhödtte és lakhatatlanná tett némely utcát, a rossz ivóvíz pedig sok ragályos nyavalyának vált terjesztőjévé. Akkor azután, ha magunk kárán is, ha nehéz leckepezt fizettünk is, de mégis okoltunk. A copf megtört s a város törvényhatósága a szűkkeblűség teréről a dicséretre méltó aldozatkészesség mezejére lépett, amikor közel husz millió koronát szavazott meg a köztisztaság és a közegészség érdekeiért.

Több, mint három év telt el e határozat meghozatala óta s a város közönsége szorongó aggodalommal leste, mikor válik valóra a terv, amely Debreczent a modern városok sorába iktatja s amelynek hivatása, hogy javítson a város közegészségi viszonyain. Bár égetően sürgős szükség volt, hogy a nagyfontosságú kérdés megoldassék, az intéző körök nem tettek tanuságot

valami tulságos buzgalomról és három évnek kellett eltelni, százak egészségének kellett érte szenvedni, míg ma végre jelenthetjük, hogy Debreczen vízvezetése és csatornázása immár nem a távoli jövő zenéje, sőt biztat a remény, hogy mind a két terv mihamarább mint két nagyszabású intézmény fogja szolgálni a közönség érdekeit.

Szinigazság, hogy mulasztás történt: De ne rekrimináljunk, hanem örüljünk, hogy ami késett, mégsem mult.

Március 15 és a Ház.

Nagy György a nemzeti ünnepért

A képviselőház ülése.

Az egész folyosó tele volt a Pelenyi-Lengyel pár izgalmaival s csak másodsorban foglalja le a honatyák érdeklődését a képviselők mentelmi ügye. Nagy György indítványáról is sokat beszéltek a folyosón s általános feltűnést keltett Nagy Dezsőnek a nemzetiségi képviselők elleni kirohanása.

Az ülésen Justh Gyula elnökölt, aki meleg szavakkal elparentálta Tur István tábornokot. A Ház részvétét jegyzőkönyvbe foglalta és koporsójára koszorut helyez.

Bemutatták Rohonczy Lőrinc megbízó-levelét. Az új nagybereznai képviselőt a szokásos 30 nap fentartásával igazolták.

Az elnök jelenti, hogy a mentelmi bizottság megalakult. Elnöke Malatinszky György. jegyzője ifjú Wekerle Sándor lett. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter szerdán fog válaszolni Báffy Dezső bárónak a soproni eset miatt hozzáintéztett interpellációjára.

Ezután a bíráló bizottság és összeférhetetlenségi bizottság tagjai letették az esküt.

Március 15 nemzeti ünnep.

Nagy György: Megokolja ezután az az indítványát, hogy április 11. helyett március 15-ike legyen a nemzeti ünnep. Évekkel ezelőtt Kossuth Ferenc, Barabás Béla és mások adtak be hasonló indítványokat, melyeket a szabadelvűpárt leszavazott. A függetlenségi párt ezt a bollaást most korrigálhatja.

Wekerle Sándor: A képviselő ur szembe állította a törvényen nyugvó április 11-ét, mely soha a köztudatba át nem ment, a nemzet köztudatában élő március 15-ével. Azt hiszem, e helyről kötelessé-

gem konstatálni, hogy a hivatalos nemzeti ünnep nem tud átmenni a köztudatba. Én Nagy György indítványával elvi ellentétbe nem helyezkedem. De itt valamennyi faktor együttműködésére van szükség, ne-hogy később disszonancia támadjon. Kéri a Házat, bizza meg a kezdeményezéssel a kormányt.

Mentelmi ügyek.

Az indítványt a balpárt tagjain kívül Becsey Károly, Saára Gyula, Csányi Sándor, Fernbach Péter és Hainrikffy Pál szavazza meg. A többség úgy határoz, hogy az indítványt nem tűzi napirendre.

Ezután a mentelmi ügyek következtek. Baloghy Ernő, a mentelmi bizottság előadója terjesztette elő az egyes ügyeket. Lázár Pál azzal a megokolással jelentette be mentelmi ügyének megsértését, hogy őt Bácsbodrog megye alispánja kiadatásának kérése nélkül elítélte. A Ház úgy határozott, hogy Lázár mentelmi jogát sérelem nem érte. H. Jdu Frigyest, Polónyi Dezsőt és Farkasházy Zsigmondot kiadja a képviselőház.

Csontos Andor, Ajtay Atadár, Lovász Andor, Hodzsa Milán, Szkicsák Ferenc mentelmi jogát felfüggesztették.

Öt perc szünet.
 Henez Károly mentelmi jogát felfüggesztették, hogy a Keglevich gróffal vivott halálos végű párbajaért, a rá kimért három hónapi államfogházat elszenvedje.

Szkicsák Ferencnek még egy ötödik kis becsületsértési pere is volt, emiatt azonban nem adták ki.

Nem adták ki Várady Imrét, ellenben kiadták Ábrahám Dezsőt, aki mint tanu van megidézve. Korda Andor egy polgárt vert meg a nyílt piacon. Ez az ügy annak idején nagy port vert fel. A bizottság nem akarta kiadni, mert az esetet nem látta bebizonyítottnak. — E határozattal szemben a ház Vlád Aurél javaslatára Korda Andort mégis kiadta.

Nagy felhaborodással vették tudomásul Blahu Pál ügyét, aki egy felvidéki leányiskola növendékeit arra buzdította, hogy ne beszéljenek magyarul. Mentelmi jogát felfüggesztették.

Tutsek Sándort nem adták ki. Szász József és Farkasházy Zsigmond mentelmi jogát párbajozás miatt felfüggesztették.

A nemzetiségi agitáció ellen.

Mihály Tivadar és Maniu Gyula felszólalása után Nagy Dezső felszólalt a nemzeti képviselők haza elleni agitációi ellen. A Ház helyesléssel fogadta Nagy Dezső felszólalását.

Végül Vlád Aurél nemzetiségi képviselő beszélt. Az ülés hét óra előtt ért véget.

HARABÉCZY FEST, MOS, TISZTIT
 DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCA. 42.

Debrecen a múlt hóban.

A szakreferensek jelentésel.

Egy havi közeli asztás.

Debreczen város közigazgatási bizottsága délután ülést tartott, melyen a szakreferensek a város múlt havi közigazgatási állapotáról terjesztették elő jelentéseiket.

Az ülésről tudósításunk itt következik:

A polgármester jelentése.

A rendőrség letartóztatott lopásért 4 rendőri kihagyásért 238 egyént. A városról eltiltott 26 egyént, a városon keresztül 45 egyént, kényszerutlevéllel kiutasított 24 egyént. A rendőrkapitányság, mint első fokú iparhatóság 54 iparengedélyt adott ki s az ezek kiadása alkalmával befizette 630 koronát a házipénztárba jutatta ipariskolai célokra.

A katonai létszám áprilisban 3367 ember és 753 ló volt, még pedig közös hadseregben 2222 ember és 507 ló s honvédségi 1145 ember, 246 ló.

A fősorozás április 6-10-ig tartott. Felhívtak 927 hadkötelest, megjelent 814. elmaradt 181 hadkötelest, besoroztak 181 hadkötelest. Utóátlításon 147 ígegen egyént jelent meg.

Az adózás.

Faust Elek kir. tan. pénzügyigazgató előterjesztése szerint április hóban a város közönségének adózása a következő volt: Egyenes adóban befolyt 84 277 K, hadmentességi díjban 212 K, bélyeg-jövedékekben 125 471 K, jogilletékekben 47 381 K, dohány-jövedékekben 178 947 K, határvámjövédékben 14 695 K, 178 947 K, határvámjövédékben 14 695 K, fogyasztási és italadóban 25 978 K.

Fizetési halasztást a pénzügyminiszter felhatalmazása alapján 42 esetben engedélyezett a pénzügyigazgató.

Tanügyi állapotok.

Debreczen város múlt havi tanügyi

állapotáról Csánky Viktor kir. tanfelügyelő az alábbi jelentését terjesztette elő. A kultuszminiszter több tanítónak fizetes kiegészítést és kárpótlást engedélyezett. A községi iparos-tanoniskolánál a legszorgalmasabb tanuló jutalmazására 100 korona és a legjobb rajzoló tanuló jutalmazására 50 korona jutalmát engedélyezte.

A tanyai iskolák közül a belső ohatiba 68 mindennapi, 23 ismétlő, a halápiba 59 mindennapi, 22 ismétlő, az obatiba 68 mindennapi, 15 ismétlő, az ondódiba 83 mindennapi, a nagycsereibe 85 mindennapi és a paci iskolába 37 mindennapi tanuló irattak be.

Jelentette továbbá a tanfelügyelő, hogy az elkészült 6 tanyai iskolát a kultuszminiszter képviselőjében egy bizottság gal átvette.

Főorvosi jelentés.

A közegészségügyi viszonyok április hóban az előbbi havinál jóval kedvezőbbek voltak.

A piacvizsgálókat kellő szigorúsággal foglaltatották. Elkobzott a rendőrség nagyobb mennyiségű élelmiszert és tisztátalanság miatt több sütőműhely tulajdonost, szatócsot, pálinkamérőt, borbélyt megbüntették.

Az összes születések száma 283, kik közül ref. 113 fiu, 97 nő, rom. kath. 24 fiu, 26 nő gör. kath. 5 fiu, 2 nő, ág. ev. 2 fiu, izr. 4 fiu, 10 nő. A halálozások száma 166. Ezek között ref. 73 fiu, 64 nő, r. kath. 13 fiu, 7 nő, g. kath. 3 fiu, 3 nő, ág. ev. 1 fiu, izr. 2 fiu. Eszerint a természetes szaporodás száma 117, 166 százalék.

Az ülésen Weszprémy Zoltán főispán elnökölt. Jelen voltak Kovács József polgármester, Fejér Ferencz dr. Faust Elek, Csánky Viktor, Juhász Ignác, Gáthy Bálint dr., Magoss György dr., Riekl Antal, Balkányi Miklós dr., Tüdös János dr., Bészler Károly, Király Gyula, Tüdös Kálmán dr., Tóth Emil dr. és Szabó Elek tb. aljegyző, bizottsági jegyző.

resztül őseit is távol tartotta a forradalmi eszméktől — megmagyarázza Ballitord ur előítéletét, hogy vak marad minden haladással szemben s hogy a század első feléhez ragaszkodott. Őseihez hasonlóan, kik az uralkodó hatalom minden előzenkységet visszautasították, ő is megvetette a köztársaság kegyeit. Az ő szemében a most élő társadalom bosszantóan hasonlított ahhoz a fasorhoz, melyben meghatározott órákban ő is megszokott jelenni s mely mellett két járda vezet: egy elhagyott, de csinos, tiszta, az „ővé” és egy másik, mely mindenkié: az utcai leányok járdája.

Egy napon megjelent a rendőrség ebben a fasorban. A leányok jobbra balra ijedten szétrebbentek, de számukra nem nyílt menedék. Mindnyájan belekerültek a rendőrség hálójába. Közülök csak egy menekült keresztül a fasoron, kit társnői „la Bquette”-nek neveztek. Ez a leány, miután az arra haladó Ballitord ur karjába kapaszkodott, kérésbeesetten kezdett könyörögni:

— Mentsen meg, uram! Mentsen meg!

A dánosi rablógyilkosság főtárgyalása.

Tizenkettedik nap.

A mai napra szenzációt hisznek. Egy tizesztendő cigánygyerekeknek a kihallgatását, akitől Lakatos Rózáéhoz hasonló vallomást várnak. Ez a purdó volt az, akit a dánosi szörnyűség alkalmával a cigányok a csárda előtt hagytak. Ő is hallotta, amint elmondták Tufa és társai a gyilkosságot minden fölháborító részleteivel.

Tíz óra előtt néhány perccel nyitotta meg újból a tárgyalást Rónay Kamill elnök.

Kolompár Mari

Egy asszont nyolcvan évvel levő cigányasszonyt hivatott be tanúnak az elnök Kolompár Marinak mondja magát, 81 éves múlt, Pusztavacson született.

— Hány fia van?

— Kettő.

— Hol vannak?

— Lipótváron vannak. Az egyiknek 3 hónapja van még, a másiknak 4. csokolom a kezeit

Az elnök felszólítja, hogy nevezze meg a cigányokat.

Sorra megnevezi őket. Surányi Mártont kivéve, akit nem ismer.

— Kinek a leányi ezek?

— Kinek, hát a nagyapjuk unokái.

Az asszony nagy böbeszédűséggel mondja el azután, hogy ez a banda hogyan lopta el a gebéjét.

— Magát nem bántották.

— Dehogy nem, letepertek és meg is akartak gyilkolni. A Parnó, a Kuna és Lajos akartak meggyilkolni, csokolom a kezeit.

Közben nagy zajt okoztak a cigányok, úgy hogy az örök a szájukat fogták be.

— Mi értéke volt a lopott lónak?

— Hatvan forintot ért, pedig rühes is volt.

Parnot szembesítik az asszonnal. Heves gesztusok között tiltakozik. Dola

Hihetetlen, hogy Ballitord ur gögös büszkesége nem lázadt föl, midőn ez a szerencsétlen teremés a karjába kapaszkodott, sőt meg akkor sem, amidőn meglehetősen hosszú utat tett meg vele, hogy a veszélytől megmentse.

— Végre is — gondolta magában — nem a csontnyitottam le magam és elveim ellen sem vértetem. Inkább azt mutatam ki, hogy a most uralkodó s elmet menyire megvetem és hogy semmibe sem veszem. Ez a társadalom nem érdemli a rendőrség oltalmát!

Ami pedig a beszennyezett kabátot illeti, azt ellökte.

Ettől az időtől fogva a leányok nem gonyolódtek többé Ballitord ur fölé, sőt még az ujonnan érkezett társnőket is figyelmeztették, hogy iránta tiszteletteljesen viselkedjenek.

— Ő az, ki „la Bquette” elcsipetését megakadályozta — mondogatták. Ugyan reá sem nézett, egy szót sem szólt hozzá, de a rendőrt büszke tekintettel mérte végig. Ha láttátok volna karján „la Bquette”-et, azt hitték volna, hogy tisztességes leány, ki apjával sétál! Ennek a

Tragédia.

Vörös, vagy kék ruhában, kuszált hajjal, magukat kihívóan riszálva, hol sebes, hol lassu léptekkel, a temető felé húzódo, külső fasor egyik oldalán: a lebujsok, csapszékek és hotel garnik mellett sétáltak délutánoként a leányok. Távolról tarka pillangóknak látszóttak, amint a sáncoktól két lépésnyire forogódtak, repkedtek és a járó-kelő férfakkal kaczerkódtak.

Ballitord ur, kinek kövér, bourbon arca és már fehér bajusza volt, szorosan begombolt, fekete kabátjában, naponta és ugyanabban az órában szintén megjelent a fasor másik oldalán, a bástyafal mellett. A leányok hónapok óta ismerték és feszes magatartása miatt kinevették és kigunyolták az öreg urat.

— Ah! Ismét itt van a császár! — hiáltoztak.

Ballitord ur mindezekre süket maradt. Nem látott, nem hallott s talán valójában észre sem vette a leányokat.

Egy láthatatlan erő, a nemesi büszkesége, mely már három nemzedéken ke-

Petrol Neruda

kitűnő ha víz üvegje 1 korona 50 fillé. Készül: Neruda Nándor gyógyszerkereskedésében, Budapest IV. Kosuth Lajos-utca 7. — Raktár: Mauthner Alfréd, Arany angyal gyógyszerháza Debreczen, Piacz-u. 50.

is, akire szintén rámondja az öreg asszony, hogy a rablók között volt Kuna is titkozik. (Fülsiketítő zaj a cigányok között.)

— Az öreg Surányinak mi szerepe volt?

— Ez biztatta fiait a rablásra.

— Volt e már büntetve?

— Voltam egy kicsit, két hónapot.

A cigányok közbeszólnak:

— Volt az Mária Nosztrán is két esztendeig. Volt Keskeméten is.

Kolompár Mari tagad.

Az asszony azután elmondja, hogy mit hallott a dånosi gyilkosságról.

Debreczen város háztartása.

Zárszámadás 1907-ről.

A főszámvevő jelentése.

Debreczen város háztartásának is a város kezelése alatt álló alapítványoknak zárszámadását az ezeknek a apján össze állított vagyon-mérleget most terjesztette Roncsik Lajos főszámvevő a városi tanács elé, megfelelő eljárás végett. A jelentésre, amelyet a főszámvevő kiváló gondnal és nagy szakavatottsággal állított össze, még visszatérünk, ezuttal csupán a legfőbb adatokat ismertetjük belőle.

A há ipénztárnál 2.853,920 K 92 f., rendes bevétellel szemben, a rendes kiadás 2.510,825. K 48 f. vagyis bevételi többlet 343,095 K 44 f.

Az 1.939,929 K 86 f., rendkívüli bevétellel szemben a rendkívüli kiadás 2.168,513 K 18 f. így bevételi keveslet 228,588 K 82 f.

Az átmeneti 305.953 k. 28 f. bevétellel szemben, átmeneti kiadás 312,195 k. 24 f., így bevételi keveslet 6,241 k. 96 fillér.

Ha a fenti számadatoknál mutatkozó rendes bevételi többletből, 343,095 k. 44 fillérből a rendkívüli s átmeneti bevételi keveslet összegét, 234.825 k. 28 fillért levonjuk, kapjuk a házipénztár kiadási végösszesítésénél mutatkozó 108,270 k. 16 fillér pénztári maradványt.

A betérjesztett zárszámadásból kitűnik, hogy az általános nehéz pénzügyi viszonyokat tekintve, az eredmény kedvező

öregnek sok baja lehetett az életben, mert megérti a szegény ember nyomoruságát. Tudja, hogy kenyérkeresetünk nem könnyű... Anélkül, hogy sejtette volna, egy izben utána mentünk. Kifürkésztük, hogy minden nap leánya sirjához megy, ki tízenyőc éves korában halt meg s akit Margueritének neveztek... Mindannyian elhatároztuk, „la Biquette”-el együtt, hogy iránta érkezett nagyrabecsülésünknek jelét fogjuk adni.

Ere a kijelentésre nagy csend támadt. A régi és új leányok hosszasán gondolkodtak afölött a nagy és igen nehéz kérdés fölött vajjon halájukat miként fejezzék ki?

Egy délután midőn Ballitord ur kezében nagy virágcsokorral, a temető fásorában leánya sirja felé haladt, előle valaki mélyen meghajlott s azután elfutott. La Biquette volt...

Midőn Balliford ur leánya sirjához ért, azon nagy csodálkozására egy idegen koszorút vett észre, melynek fehér papírból készült szalagjára, gyakorlatlan kézzel valló, reszkető betűkkel és rossz helyesírással „Szinte Marguerite” volt írva.

A koszoru később elhervadt, szálon

és megnyugtató dacára annak, hogy a mult évben szokatlanul nagyobb összegű rendkívüli hitel lett évközben megszavazva, mint az az előző években történt volt. Ha a vagyon-mérleget nézzük, ott is kedvező eredmény, vagyis vagyonszaporodás mutatkozik.

Vizsgálatok a főiskolában.

Az akadémia, a főgimnázium és a tanítóképző examenel.

A debreczeni református főiskola igazgatósága most tette közzé az évről vizsgálatok sorrendjét. Az évről istentisztelet június 13-án délelőtt kilenc órakor lesz a nagytemplomban, a vizsgálatokat pedig a főiskola egyes intézeteiben a következő napokon ejtik meg:

A) Az akadémiai tanszakon.

A kollókviumok a teológiai akadémián (tekintettel arra, hogy ebben az esztendőben a pünkösztől szünetelő június hó egész első felét lefoglalja) május 25-től május 30-ig bezárólag; s aztán június 11-től június 30-ig szintén bezárólag; a jogakadémián pedig május 15-től május 30-ig bezárólag tartatnak.

A jogi alapvizsgálatokra június 15 déli 12 óráig kell jelentkezni. A vizsgálatok napok kitűzéséről a jogakadémiai tanács, a jogakadémiai dékani hivatal útján külön kiírásban intézkedik. Az államvizsgálatok kitűzése június hóban is a jelentések szerint fog történni.

B) A főgimnáziumban.

Május 14. A VIII. oszt. magántanulók vizsgálat.

Május 15. A VIII. oszt. vizsgálat az Oratóriumban egész nap.

Május 18-20. Írásbeli érettségi vizsgálat.

Június 13. Délután négy órakor céllovészeti vizsgálat a nagyerdei játékkeren és folytatólag a katonai céllövőben.

Június 14. Dé előtt tíz órakor francia nyelvi vizsgálat a VIII. osztály termében, gyorsírásvizsgálat a VII. osztály termében; délután 4 órakor tornavizsgálat a kollégium udvarán.

ként szétfoszlott. Végre nyoma sem maradt. De közben lehetetlen, elképzelhetetlen dolog történt! Ballitord ur, midőn a temetőből visszatért, áthaladt a fásoron és a leányok járdájára ment!

Ballitord ur összerendezte és fölháborodva, egész göggyével közeledett a leányok felé. De nemes vonásokkal bíró arcára kényszerített nyájassága mintha azt akarta volna kifejezni, hogy végre ő is tudomást szerzett e sajnálatraméltó világ létezéséről.

Egy esős napon fényes fogat hajtott végig a fásoron. A kocsis rohögve kiáltott a leányokhoz:

— Ohó! Bérkocsi lovak! Nyomoruság nőstényei!

Ballitord ur összerendezte és sértő szavakra és fölháborodásának egész erejével a kocsis ellen fordult. És midőn már az messze robogott, ő védő és sujtó állásban, méltatlankodva még mindig egy helyben maradt. Azután gyorsan összeszedte önralmát. De midőn hadonászó kezeit elrajtette, rémülettel tapasztalta, hogy e szerencsétlenek megvédelmezésével ő, nemes vére a nyomorultak pártjára állt!

Léon Frapié.

Június 15. A VII. osztály vizsgálat egész nap az Oratóriumban, az I. A. osztály délelőtt, az I. B. osztály délután a fizikai tanteremben.

Június 16. A VI. osztály vizsgálat egész nap az Oratóriumban, a II. A. osztály délelőtt, a II. B. osztály délután a fizikai teremben.

Június 17. Az V. osztály vizsgálat egész nap az oratóriumban, a III. A. osztály d. e. a III. B. osztály délután a fizikai teremben.

Június 18. Délelőtt a IV. A. osztály vizsgálat az Oratóriumban, a IV. B. osztály a fizikai tanteremben.

Június 19 és 20. Magánvizsgálat és pedig június 19 az I-IV. osztálybeli, június az V-VII. osztálybeli magántanulók vizsgálat. D. e. 8 órakor írásbeli, délután 3 órakor szóbeli vizsgálat.

Június 22-27. Szóbeli érettségi vizsgálat.

Az osztályvizsgálatok naponként d. e. 9 órakor, d. u. 3 órakor kezdődnek.

A közvizsgálatok ideje alatt a tanulók rajzai a rajzteremben megtekinthetők.

C) A tanítóképző intézetben.

Május 18-30. IV. osztály szigorlatai. Június 1-2. IV. évre tartozó magánvizsgálatok.

Június 3. Képesítő vizsgálatra jelentkezés.

Június 4-5. Írásbeli képesítő vizsgálatok.

Június 9-20. I-III. oszt. szigorlatai. Június 21. D. e. 10-12. Gyakorlóiskola vizsgálat.

Június 22 I-III. oszt. nyilv. vizsgálat.

Június 23. Magánvizsgálatok.

Június 24-30. Szóbeli és gyak. képesítő vizsgálatok.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Szerdán, Gül Baba, daljáték (C)
Csütörtökön, Baccarat, dráma. (A)
Pénteken, Tündérlak Magyarhonban, népszínmű. (B)

Szombaton, A szanatórium egyesület előadása.

Vasárnap délután, a Varázskeringő, operett.

— Zilahyné S. Vilma utolsó fellépte. Társulatunk e kiváló művésznője, aki annyi kellemes, élvezetes estét szerzett a közönségnek kiváló művészetével, szerdán lép fel utoljára a „Gül baba” operette Gábor diák szerepében, melyet ő kreált. A debreczeni közönség meleg szeretetének minden jelével készül ünnepelni a kiváló művésznőt bucsu fellépte alkalmából.

— A Tatarjárásnak e legújabb operettnek próbáival foglalkozik az énekes személyzet. A rendkívül hatásos jelenetekben gazdag ujdonságnak kedves, fülbemászó zenéje van. A szereplők a legnagyobb ambícióval készülnek az ujdonságra, melynek főszereplői Lónyai Piroška, Zsigmondy Anna, Báthori Mariška, Horváth, Ternyei, Ligeti, Krašnai, Györe, Bérczi, Polgár, Torma, Talián.

— Baccarat. A társulat csütörtökön Henry Bernstein drámáját ujjtja fel, melyet a mult idényben mutatott be fényes sikerrel, a szerepek mind elsőrendűekben vannak.

Pongyola remek választékban 5 forint Halmágyinál.

Thaly Kálmán Debreczenben.

Ovációk a képviselőházban.

Az ősz tudós főigyeget.

Debreczen város első kerületének érdekes, ősz képviselője Thaly Kálmán, mint megirtuk, teljesen kigyógyult veszedelmes megbajából. Súlyos operációnak vetette alá magát a kitűnő tudós a műtét, tisztelői és barátai örömeire kitűnően sikerült.

Thaly Kálmán, a hosszas betegség után ma jelent meg először a Házban a képviselők a legmelozebben üdvözltek felgyógyulása alkalmával. Valóságos ovációban részesítették az öreg urat, aki nem győzte megköszönni a barátok és tisztelők jókívánságait. Különben is pompás színen van Debreczen város ősz képviselője s szembajára már csak az a fekete szemüveg emlékeztet, amit Thalynek a szemtejes megerősödéséig viselnie kell.

Thaly Kálmán különben nem sokáig fog a fővárosban tartózkodni. Mint illetékes helyről értesülünk a tudós képviselő május hó 10 én leutazik Debreczenbe s néhány napig itt fog tartózkodni amikor is Kovács József polgármesternek vendége lesz.

A Székely — Márton sajtópör.

Érdekes tanuvalomások.

„A Debreczen” pikantériái.

Annak a rendkívül érdekes monstre-sajtópernek, amely Székely Imre debreceni lapszerkesztő s Márton Imre, Varga Lajos dr., illetve Kiss Albert között folyik az alkotmányvédő bizottság elleni cikk miatt, ma volt a második folytatólagos tárgyalása a debreceni esküdtsek előtt. A mai tárgyalása a pör anyagára nézve ugyszólván szenzációs tanuvalomások történtek. A tárgyalás lefolyása különben a következő:

Elnök 9 óra után nyitotta meg a tárgyalást. Jelentette, hogy Móricz Pál helyet, ki Budapestre távozott, Hoffmann Sándort fogják kihallgatni. Erre Márton Imre kihallgatása következett.

Márton Imre: Ó csak akkor tudott a cikkekről, mikor a lap kezébe jött s olvasta. Az alkotmányvédő bizottság tagja volt. A bizottság a legteljesebb mértékben megfelelt a közgyűlés utasításának. A tisztviselők biztosítására letett alap városi pénz volt. A városnak 35 millió vagyona van. Ehhez morzsa az 6 vagyonuk, tehát a város nem szorult arra, hogy ők maguk közt gyűjtsenek pénzt e célra.

Az alkotmányvédő bizottság.

Varga Lajost hallgatták ki ezután. Varga Lajos. Az alkotmányvédő bizottságnak jegyzője volt s így részletesen ismerte annak dolgait. A bizottság az alkotmányvédelemben közgyűlési hatáskörrel járt el. A „Debreczen” ben sohasem gyakorolt cenzurát a cikkekre nézve.

Az első tanu Szabó Kálmán volt.

Kovács József polgármester kihallgatása következett ezután.

A polgármester vallomása.

Kovács József vallomásában előadta, hogy annak idején az alkotmányvédő bizottságnak tagja volt és az elnök kérdése továbbá elmondta, hogy a tisztviselők biztosítására összegyűjtött 110 ezer korona úgy volt elhelyezve, hogy amikor a cél kívánja, megközelíthető legyen. Arról nem tud, hogy a város tisztviselői kényeszerülés útján mentek be a közgyűlési terembe.

Dr. Révi: Ki őrizte a közgyűlési terem kulcsait?

Tanu: Nem tudom.

Mi történt a Debreczennél?

Székely: Igaz-e, hogy a polgármester urat én három ízben is felkerestem, hogy tegye lehetővé Kiss Albert és közte a béke létrejöttét. Ily módon a legmelozebb menő elégtételt megadja a nagytiszteletű urnak.

Tanu: Igaz.

— Mig én a Debreczen szerkesztője voltam, volt-e zárthűségem illetve szerkesztői működésem ellen kifogás?

— Nem volt.

Székely: Van e arról tanu urnak tudomása, hogy Márton Imre befolyásával megakadályozhatja a „Debreczen” nél a cikkek megjelenését?

Tanu: Mint pártelők jogositva van, de a lapfelügyelő bizottsággal egyetemben.

Következő tanu Keresztesi István a városi nyomda művezetője volt, aki nem tud a dolgokról, majd Tudós János dr. ügyvéd következett ezután, aki az alkotmányvédő bizottságnak pénztárnoka volt. A tisztviselők 110,000 koronáját ő általa helyezték el. A pénz úgy volt elhelyezve, hogy azzal csak meghatározott egyének rendelkezhettek. Ebből az összegből segélyezték a póttartalékosok családjait is. A közgyűlési terem kulcsáról dr. Révi kérdésére nem tud felvilágosítást adni.

Székely: Tanu ur irodája felhívást bocsátott közre, amit a helybeli lapoknak kivétel nélkül megküldött leközlés végett, leközölte a Debreczeni Reggei Ujság is?

Tanu: Nem emlékszem határozottan, de valószínű, mert nem tűnt fel az, hogy nem közölte le.

Jánosi Zoltán vallomása.

Jánosi Zoltán református lelkész, volt a következő tanu.

— Jó viszonyban van a főmagánvádlokkal tanu ur — kérdezte az elnök.

— Nem jó viszony van közöttünk — felelt Jánosi. Én nem tekintem Márton Imrét és Varga Lajost ellenségemnek, azonban tudom azt, hogy ők a közélet terén más elveket valló egyéneket ellenfeleknek tekintik, ők tehát engem is ellenfélnek tekintenek, de én más haragot nem tartok.

— Mikor választották meg tanu urat lelkésznek?

— 1902. augusztus 30-án több pályázóval szemben.

— Tanu urat hírlapi támadások érték, hiszi-e, hogy azoknak Kiss Albert volt az irányítója?

— A Debreczen lapintéző bizottsága föltétlen befolyást gyakorol a lapra. Ha egy közlemény már megjelent és az nem tetszik a lapfelügyelő bizottságnak, azonnal követi a helyesítő nyilatkozat. Én ellenem heves, durva támadásokat intézett a lap és senkisémet lépett közbe, hogy a közlemények ne lánssanak napvilágot. Kézzen fekvő tehát a következtetés, hogy ők hallgatóság helyben hagyták azokat a cik-

keket, kivéve egy párat, amelyekről nem szólok, mert azok Varga Lajos aláírásával jelentek meg, aki ellen ezért már megindítottam a sajtópört.

Délután

folytatják a tanu kihallgatását. Az első tanu Hoffmann Sándor laptulajdonos, ki egy ideig kiadója volt a Debreczennek.

Hoffmann: Márton szerényhányást tett neki, mivel Hoffmann, mint a Debreczen kiadója megengette, hogy a „Liga” ügyében Erőss Lajos nyilatkozzék. Kiss Alberttel szintén volt ilyen összekocpanása. A lapjában „Debreczen Független Ujságban” Kiss Albert elleni támadó cikk jelent meg s ekkor Jánosi Zoltán levelet írt hozzá, melyben felszólítja őt, hogy ne tájékoztassa a Kiss Albert elleni támadást, különben bojkottálni fogja a lapot és ő mindjárt le is mondott a lapról. Márton kérdésére feleli, hogy többször hívta őt főmagánvádlo az irodájába, hogy a lapban ban megjelent cikkekre megjegyzéseket tegyen.

Móricz Pált azért távolították el a lapról, mivel a papválasztáskor nem írt a lapintéző bizottság tetszése szerint.

Ezután Roskovicz Arthur kihallgatása következett s végül Székely Imre szólalt föl.

Véres szerelmi dráma a fővárosban.

Agyonlőtte a kedvesét.

Véres és izgalmas részletekben következő szerelmi dráma játszódott le tegnap Budapesten. Ujvári Béla fővárosi háztulajdonos az Aréna-ut 72 számú házban háromszor rálőtt kedvesére Hoffmann Juliskára, azután maga ellen fordította a fegyvert. A megrendítő szerelmi drámáról a következőket jelenti budapesti tudósítónk:

Ujvárosi Béla háztulajdonos, dacára hogy nős ember, már régóta szerelmi viszonyt folytat Hoffmann Juliska nevű leánnyal. A nő néhány hónappal ezelőtt arra kérte Ujváryt, hogy ígéretéhez képest vegye el feleségül, ez azonban huzta-halasztotta a dolgot. Végre is a leány megunta a várakozást és egy szép napon eltűnt a közös fészekből.

Ujvári a napokban főnjárt a leány lakásán, de már nem találta ott kedvesét, miért is fölment a leány rokonának, Tóth István tornatanárnak Aréna ut 70 szám alatti lakására abban a hiszemben, hogy a szép Juliskát ott találja. A leány azonban nem volt ott s már távozni akart, midős éppen belépett Hoffman Juliska.

A szerelmes háziur arra kérte a lányt, hogy menjen vissza a közös lakásra, de miután nem volt hajlandó ezt megtenni, Ujvári kirántotta revolverét és a nyakába lőtt a leánynak, aki rémes sikoltások között szaladt le a lépcsőn. Ujváry a revolverrel kezében utánna futott és a lépcsőházban még kétszer a leánvra lőtt, aki vértől elboritva holtan rogyott össze.

A rémes tett után Ujvárosi mellbe lőtte magát s a tragédia finálejára odaérkező házbéliek vitték fel a lakásra a halálosan sérült szerelmes embert. Majd a mentők beszállították a Rókus kórházba, a halállal vívódik.

Vigyázz! Kékre festett kirakat Kossuth- és Batthyányi-utca sarok.

A volt

Lówy F.-féle

(kékre festett kirakat) divat és rövidáru fióküzletem a jelenlegi helyiségből áthelyeztettem Kossuth és Batthyányi utca sarok, a színházzal szemben és e hó 9-én nyitok meg. Egyben tudatom, hogy Boros Testvérek csödtömeget, ugyszintén Stern Ignác és Társa csödtömeget is megvettem.

Molnár V. J. és Társa

fiók üzlete

Kossuth- és Batthyányi-utca sarok, az Angol királyné szálloda mellett.

Vigyázz! Kékre festett kirakat!

A debreczeni por

és a közigazgatási bizottság.

Indítványok és orvoslások.

Debreczen város közigazgatási bizottságának mai ülésén végre szóvá került Debreczen legkellemetlenebb s szegyenletes nevezetessége, az egészségtelen s az egész várost elborító: por.

A házakra, a polgárság tüdejére lerakódó debreczeni pornak mizériáiról hasábotalált a közigazgatási bizottságban is

Fejér Ferenc dr. szólalt föl a debreczeni portenger ügyében s hathatós intézkedést kér.

Weszprémy Zoltán főispán maga is konstatálja a türehtelen port s indítványozza, hogy — mint azt a lapokban olvasta — talán a porolajjal tegyenek kísérletet. Tüdős Kálmán dr. tisztifőorvos egészségügyi szempontból mondja károsnak a port Magoss György dr. főgyógyász szerint ezt az állapotot mindaddig megszüntetni nem lehet, amíg vízvezeték nem lesz Debreczennek.

Kovács József polgármester azt indítványozta, hogy az Egyház tér körüli több szivó kutat létesítsenek, hogy az öntöző kocsik ne legyenek kénytelenek minden alkalommal a színház udvarára menni. Ezt az indítványt el is fogadták, de hogy a debreczeni por ezután el fog-e tűnni az valóban a jövő kérdése.

A sztrájkőrök is sztrájkolnak.

Fordulat a kőművesek bérharcában.

A rendőrség közbelépett.

A debreczeni kőműves sztrájk ügye napról napra mindjobban elmérgesedik. A munkaadók erélyes intézkedései bomba-ként hatnak a sztrájkolókra és ezek elke-seredetten küzdenek a töke hatalma ellen. A mai nap eseményei az idehozott idegen munkások körül csoportosulnak s az eseményekben aztán meglehetősen szerep jut a rendőrségnek is.

A debreczeni kőműves munkások se hogy sem tudnak belenyugodni abba, hogy a tegnap reggel Budapestre ide érkezett munkások az 6 hátrányukra dolgoznak s így a kenyérharcot letörjék, ennél fogva minden rendelkezésükre álló eszközzel azon vannak, hogy a budapesti munkásokat a további dolgozásról lebeszéljék. Sőt akadtak olyanok is, akik a legveszedelme-sebb terror eszközeivel illették a dolgozni akarókat és — mint a rendőrségnek jelentették — „lelővéssel, meggyilkolással” fenyegették meg őket.

A sztrájkolók egy kis töredéke tényleg többször meg is támadta a dolgozó munkásokat, aminek az lett a következménye, hogy az ideérkezett idegen munkások közül tegnap már tizenöt-tizenhat munkás szintén sztrájkba lépett. Ezek közül kilenc munkást a rendőrség letartóztatott, mert a kapott előleget nem fizet-

ték vissza s azzal el akartak szökni. Két munkás pedig önként jelentkezett a rendőrségnél.

A bűnügyi osztály, látva a sztrájkolók erőszakoskodását, közbelépett. A fenyegetőzők ellen a büntető eljárást folyamatba tette, a szökevény munkásokat pedig el fogja toloncoltatni. Az idejött idegen munkások egyébként csaknem mindnyájan elégedetlenek és ezt azzal okolják meg, hogy nem tudtak a sztrájkról, mert külföldben nem jöttek volna Debreczenbe.

A debreczeni kőműves munkások bizalmi emberei tárgyalásba léptek a munkába állott idegen szaktársaikkal és megígérték nekik, hogy visszafizetik az előlegeket, megadják az uti költséget, csak a további munkától álljanak el. Ennek következtében a görög katolikus templom építkezésének teljesen és a villanytelep-nél részben már újból szünetel a munka. Szóval a sztrájk ügye most úgy áll, hogy bé-kére kilátás sincs s az építkezések újból szünetelni fognak.

UJDONSÁGOK.

— A kamatláb leszállítása.

Értesülésünk szerint az Osztrák-magyar bank csütörtöki ülésén a kamatlábat 4 és fél százalékról 4 százalékra fogja leszállítani.

— A függetlenségi párt értekez-

lete. A függetlenségi párt ma este hat órakor értekezletet tartott, amelyen Andrássy Gyula gróf belügyminiszter ismertette Bánffy-nak a soproni határozat ügyében hozzá intézett válaszát. — Andrássy maga is elismeri, hogy a határozat egy-némely pontja helytelen, de — ugymond — politikai okok kényszerítették az ügynek ilyenén való megoldására. A függetlenségi párt nem kíván nehézségeket támasztani a dologban, de kijelenti, hogy ez az ügy a jövőben precedensül nem szolgálhat.

— Pályázatok a városnál. Weszprémy Zoltán főispán pályázatot nyitott egy rendőrfogalmazói, egy gyámpénztári ellenőri, egy polgári és mezőbiztosi állásra. A pályázatok 30 nap alatt járnak le.

— Türr tábornokot eltemették.

Budapesti tudósítónk táviratozza; Türr István tábornokot a halhatatlan nevű szabadeág hőst ma délután 4 órakor temették el Budapest város közönségének impozáns részvéte mellett. A temetési menet a közlekedési muzeumtól indult ki a Kerepesi temető felé. A sirnál a függetlenségi párt nevében Barabás Béla alelnök, a képviselőház megbízásából pedig Ham-mersberg László tartott gyönyörű gyászbeszédet. A temetésen ott voltak a kormány-nak Budapesten idéző tagjai és Kossuth Lajos Tódor is.

— Megjutalmazott debreczeni gazdasági munkások. A földmivelés-ügyi miniszter megjutalmazott négy debreczeni gazdasági munkást, mindegyiknek 100-100 korona pénzjutalmat és dicsé-ros oklevelet engedélyezett. A szerencsés munkások között a jutalomdíjakat Király Gyula városi tanácsos legközelebb fogja kiosztani. Jutalmakat kaptak: Nádasy

József, Muli András, Kozma Bálint és Györy György, valamennyien hosszas és dicséretes szolgálataikért.

— Dejeuner a miniszterelnöki palotában. Ma déli fél 2 órakor a miniszterelnöki palotában dejeuner volt Leroy-Beaulieu francia tudós és neje tiszteletére. A dejeunerön résztvevők Wekerle Sándor miniszterelnökön és nejen kívül Leroy-Beaulieu és neje, Fontenay vicomte francia főkonzul és neje, Apponyi Albert gróf és neje, Kossuth Ferenc, gróf Andrássy Gyula miniszterek és Kossuth Lajos Tivadar.

— Felhívás a közönséghez.

A magyarországi pénzügyi tisztviselők a pünkösdi ünnepek két napján kongresszust tartanak Debreczenben. Még szét sem küldte a kongresszus rendezésével megbízott debreczeni tisztviselők intéző bizottsága a meghívókat s mégis igen sok azoknak száma, akik idejövételüket bejelentették. Az előjelekből ítélve több száz főre fog rugni a vendégek száma s tekintve, hogy ennyi embernek a szállodában helyet szorítani nem lehet, ez uton kéri a rendező ég Debreczennek vendégszeretetéről híres közönségét arra hogy a vendégsereg elszállásolásánál segítségére legyen. Akinek vendégszobája van s aki be tud lakására fogadni egy két vendéget pünkösdi szombatjától—hétfőig, tudassa ebbeli szándékát Fisch Lajos úrral, az Általános Takarékpénztár vezérigazgatójával. (Piac utca, Szedlák-palota.)

— Megkergetett miniszter.

Londonból táviratozzák nekünk: Kellemetlen tapasztalatai voltak tegnap a női szavazati jog híveivel Churchill Windston angol miniszternek. A miniszter beszélni akart egy az utcán megtartott választógyűlésen, de szavait senkisértette, mert egy szufragell, aki nagy harangot tartott a kezében, folyton harangozott. A miniszter erre más helyre ment és ott kezdett beszélni, de a harangozó hölgy onnan is elkergette. Es a dolog többször megismétlődött, míg a miniszter végre megunt a dolgot és elmenekült.

— Községi takarékpénztár Nád-

udvaron. A közeli Nádudvar község tegnap délután tartotta meg rendes havi közgyűlését. A képviselőtestület elhatározta, hogy a pótladó redukálása céljából községi takarékpénztárt létesít. Elhatározta továbbá, hogy cserépagéteket épített. A község határozatával Hajdúvármegye törvényhatósága május havi közgyűlésén fog foglalkozni.

— Eltűnt grófnő. A budapesti főkapitányságot értesítették, hogy Veith Mária gróf 19 éves prágai illetőségű magánzó Bécstől eltűnt. A grófnő szerelmes volt és öngyilkossági eszmékkel foglalkozott. Eltűnése napjának estéjén Bécsben a Duna-csatornába vetette magát egy nő és a habok között eltűnt. Nem lehetetlen, hogy az öngyilkos a grófnő volt. De az is lehetséges, hogy a grófnő az után, akit szeret, Budapestre jött. A grófnőnél mikor lakásáról eltávozott, mindössze 100 korona készpénze volt.

— Villamosszínház Bőszörményben. Orosz József kereskedő és Kóvér Antal gőzmalomtulajdonos villamos színházat állítanak fel a közeli Hajdúbőszörményben. A színház ideiglenesen a függetlenségi kör nagytermében lesz, míg önálló helyisége elkészül a Bocskay-utcán.

Asztalos József női divat áruházában Kossuth-u. 4.

Naponta érkeznek tavaszi ruha kelme ujdonságok.

Hetenkint két előadás lesz: szombaton és vasárnap, télen felolvasásokkal. A legszébb bel- és külföldi újdonságok kerülnek előadásra. Az iparhatóság már megadta az engedélyt. Most kéri a kereskedelmi miniszterrel, hogy a vezeték felállítását engedélyezze. A színházat a budapesti „Apolló” mintájára rendezik be s május 15-én nyílik meg.

Tanítóválasztás Bősörményben. A hajduböszörményi református egyháztanács legutóbbi ülésében töltötte be a Hajduböszörményben megüresedett tanítói állást, melyre egyhangulag Vántsá Dezső ottani segédtanítót választotta meg. Az ülés még néhány jelentéktelen ügygyel foglalkozott és kiegészítette a számvizsgáló bizottságot. A megüresedett tag-sági helyre Porcsalmy Gyula presbitert választották meg.

Katasztrófa a Dnjeperen. Bichovból jelentik: A Dnjeperen történt át kelés alkalmával egy bárka, amelyen 150 személy, istentiszteletéről visszatérő parasz-tok és gyermekek ültek, tulterhelés folytán felborult. Csak 30 személyt mentettek meg, a többiek a vízbe fulltak.

A Kossuth dalkör május hó 10 én Kökert Gusztáv karnagy vezetése és Kis Béla zenekarának közreműködése mellett a „Bika” szálloda dísztermében tartandó zártkörű dalestélyt rendez. Belépő-díj személyenként 2 korona. családjegy 3 személyre 4 korona. Kezdeté este 8 és fél órakor. A táncmulatságot pompásan összeállított hangverseny előzi meg.

Feltört lakás Róth Hermann kellemetlen meglepetés érte tegnap dél előtt, Csapó-utca 56. számú lakását feltörve találta és onnan párnái hiányoztak. Az esetről azonnal jelentést tett a rendőrségnél, amely a nyomozást megindította.

A Hazai általános biztosító r. t. szives tudomására hozza úgy feleinek hogy a debreczeni főgynökség vezetését Zöldi János M. titkár ur vette át, és iroda helyisége a Hatvan-utca 11. szám alatt az emeleten május 4-iktől állanak a t. közönség rendelkezésére.

Gumi gallérok és Gumi köpenyek óriási választékban érkeztek Halmágyi Sámuel női felöltő áruházában.

Hölgyek figyelmébe. Egy új fajta szabadalmazott kecskebőr keztyűt hozok forgalomba, mely nem feslik és nem szakad. Schön Sándor keztyű, kötő- és orvosi műszertára. Debreczen, Piac utca 12, Stencingerház.

Valódi amerikai és angol tennis lapda verők (rakettek) lapdák, hálók és teljes tennis pálya felszerelések a legjutányosabban Mentze Henrik áruházában Kossuth u. 4. szám.

Péncz, szivar és cigaretta tározók, női kézi táskák, kézi bőröndök, utazási kellékek és pipere cikkek a legolcsóbban beszereshetők Mentze Henrik újdonságok áruházában Kossuth u. 4. sz.

Új virág és festő minták nagy választékban, kölcsön kapható Thaisz Arthur papírnagykereskedésében „Bika” szálloda mellett.

Báró Splényiné Freystädter Flórának emlékiratai „életem szerelmeim, szenvedéseim” címmel most jelentek meg. A közismert pesti exentrikus, volt milliomos nőnek (aki még néhány év előtt fejedelmi vagyonnal rendelkezett, s azóta rendőri felügyelet alá került) ezen műve országosra a legnagyobb feltűnést kel-tette. Ára 2— korona Kapható **Aczél Henrik** modern antiquáriuma, könyv- és papírkereskedésében Piac-utca a ref. kistemplommal szemben. — Telefon 575. Ugyanott alanti rendkívüli szenzáció

művek is kaphatók: Sötét bűnök (egy urileány vallomása) írta Nagy Irma, ára 2 korona. Világvárosi éjszakák (a főváros éjszakai életét hűen írja le) írta Salló Ára 2 korona Nagyvárosi erkölcsök (Bpesti szexuális világát tárja fel) írta Szathmáry Sándor, ára 2 korona.

Terményfőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentés

Budapest, 1908 május 5

Kézárú 10 olcsóbb, határidők engedők.

1908. áprilisi buza	11.79. — 80
1908. májusi buza	10.6. 07
1908. októberi buza	10.6. 07
1908. áprilisi rozs	10.25. — 26
1908. májusi rozs	8.75. — 76
1908. októberi rozs	8.75. — 76
1908. áprilisi zab	7.06. — 07
1908. májusi zab	6.57. — 58
1908. októberi zab	6.44. — 45
1908. májusi tengeri	6.56. — 57
1908. júliusi	6.56. — 57
1908. szeptemberi tengeri	—
1908. augusztusi repce	—

Rölcsey kávéházat!

uj bérlő kezeli,

ahol legjobban lehet szórakozni.

A tulajdonos.

Uj Uj Szoba-, czim- és butorfestő vállalat.

Prindelmayer L. és Pap F.

DEBRECZEN, Péterfia-utca 1. szám.

Etvállalnak: Épület és portál mázolást, a legmodernebb szoba-festést, tapétázást Czimablakát, czimereket, képrámák, lüszterek aranyozását, fürdőkádak, kerékpárok, fa- és vasbutor zománcz lagozását.

Izléses és tartós munkáért szavatolunk. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölünk.

A vállalat modern égető kályhával van felszerelve.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piac-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bank-ügylet kérésére is.

As igazgatóság.

DEUTSCHNÁL MINDENKOR FRISS

pörkölt és darált kávék

kaphatók

Piacz-utca 38. Hatvan-utca 9.

Kerékpár, varrógép, gramofon

villamosági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára.

Nagy választék:

lemez újdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémesztergályozást, zománczolás, nickelezést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készíjük.

Geller és Németh műszerészek,

Debreczen, Hatvan-utca 8. szám.

Habig kalap

újdonság

csak

Fenyő Sándor
ezégnél.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat

gyönyörű újdonságai

ruha és blous helmék, voile de laine, selyem blous helmék. — Színes és fekete napernyők

óriási választékban.

Árverési hirdetés.

Az 1881. XIV. törvény 15 §-a értelmében mindazon arany, ezüst, ruha és egyéb zálogtárgyak, melyek 1907. év szeptember hó 30-ig belettek zálogosítva és sem kiváltva sem meghosszabítva nem lettek, azok 1908 év május hó 19-én délután 2 órakor a Zálogintézet helyiségében az Iparhatóság közbenjöttével elárvereztetnek.

Kohn Henrik.

Központi Zálogintézete
Kossuth-u. 15.

Remek választék jó mosó zefrekből (férfi ingre és női bluzra) kar tonokból, batistókból Gyönyörű szövet, cipke tül függönyök és st rok, ágyszőnyegek, asztalterítők, szőnyegek. Kókuszláb törlek Divatos harisnyák és zsebkendők. Nyári paplanok, fürdő köpenyek, fürdő lepedők és egyéb tavaszi és nyári cikkek. Férfi, női és gyermek kész fehérneműk.

Mennyasszonyi kelengyék.
Kardos Lászlónál
Debreczen, Kossuth-u. 9
Alapított 1831. Telefon 113.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Zavatzky Leo

női és férfi divat üzlete
Debreczen, Piac-utca 16.

Tavaszi ujdonságok

megérkeztek!

Blousok, napernyők, gyermek ruhák, szoknyák, harisnyák, csipkék, szallagok, ruha díszek, nyakkendő, zsebkendő, gallérok. női és gyermek kötények, női és férfi fehérneműk.

Legnagyobb választékban művirágok!

Uj üzlet. Uj üzlet.

Szépe Lajos

Női divat, vászon, fehérnemű és rövidaru üzlete
Debreczen, Kossuth-utca 6. sz.

Ajánlja legújabb kivitelben a

Tavaszi ujdonságait:

Francia és Angol női divat kelmékben, Angol Blouse és Tennis szövetekben, Divat Zeffírek elismert legjobb minőségben, Himzett Schweitzi és mintás selyem Batiztok, Cosmanosi kartonok és valódi Francia De'aineket remek választékban.

Uri és Női Fehérneműk

Chiffonok, vásznak, fehér és színes damaszt asztal terítékek minden árban. — Szövet és cipke lüggönyök, ágyszerítők. — Színes és fekete Napernyők nagy választékban. A híres Liliom vászon gyári raktára.

Uj műszerész üzlet!

A nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívja

Molnár Testvérek

elektrotechnikai műszerészek

Egyháztér 3. szám alatt, nagytemplom mellett.

Ujonan berendezett varógép kerékpár villany felszerelési üzletére és nagy javító műhelyére, hol is mind ezen cikkeknek ujon való beszerzése, villany és villany-csengők bevezetése ennek évi jókarban tartását a legjutányosabb árak mellett elvállaltatik.

Tisztelettel

Molnár Testvérek
műszerészek, Egyháztér 3. sz.

Legjobb varrógépek, kerékpárok

Nagy választék

Gramofon lemez ujdonságokban.

Legjobb hirtévének örveendő

Alfakerekeket

dupla harangesapágygyal 2 évi jótállással. Felhalmozott raktár miatt kerékpár alkatrészeket, külső, belső gummik, csengők, lámpák, kürt, pedálok, conus csészéket stb. 30% áreszállítással szállítok vidékre is. Zománcozást, nikkelezést és az összes a kerékpár és varrógép szakmába vágó munka és javításokat nagy javító műhelyemben pontosan és legjutányosabban készítik.

Gedő Adolf

ezelőtt Schweitzer Testvérek.

Tavaszi Női Divat

ujdonságok.

Sima és mintázott női kosztüm és divatkelmekből gyönyörű választékot tartunk.

Angol és Francia Bluz szövetek a legújabb kivitelben.

⇒⇒ **Divat Bluz-selymek** ◀◀

a legelőkelőbb beszerzési forrásokból.

⇒ **Fekete és színes divat napernyők** ◀

remek választék.

Állandó nagy raktár Fekete gyáskelmékből.

Szabó Lajos fiai

vászon, divat és szőnyeg áruház.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

„John” mosógép

„Hungária”

mángorló

kovácsolt vasállványon.

Mosdó-készletek.

Tejszállító-kannák.

Kerti-padok,

Tűzhelyek

SESZTINA LAJOS

vaskereskedésében

DEBRECZEN, Piac-utca 23.

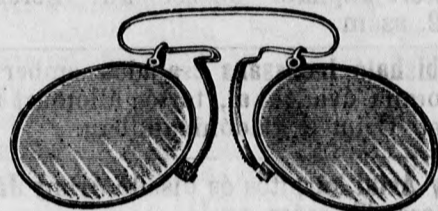
Matild

szépitőszerek ma már elismert legjobb cosmeticus készítmények legfényesebben bizonyítja ezt legnagyobb kelendőségük. Tessék megkérdezni a főraktárban. Sem higanyt sem ólmot nem tartalmaznak.

Matild krém,

a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimmedlit, pörse- nést vagy bármilyen bőrcsunyaságot biztosan eltávo- lit, teljesen zsír- és olajmentes, puder alá nappali hasz- nálatra remek ráncfedő, a leghervadtabb arcot öt perc alatt üdév és Matild arckenőcs éjjelre bársouppuhává teszi. Matild arckenőcs zsiros, hatása gyorsabb. Tégelye 1 kor. és 1 kor. 60 fillér. Készíti Kun István gyógyszerész szaklaboratóriuma Debreczen. Főraktár Tóth Béla gyógyszerésznél Tisza- palota

Ha nem használ, árát visszaadom.

Ha rosszul lát

forduljon

Löbl Gyula és Társa

látászerészhez

Piac-utca 63., ahol pontos szem- vizsgálat után megfelelő számú szemüveget, orrcsüppet, lorgnettet kaphat. — Javítások elfogadtnak.

Nagy rakár

Gramophon és lemezekben

részletfizetésre is.

Lakások, üzletek, gyárak

villanyvilágítási és erőátviteli

berendezéseit szakszerűen készíti

Elek és Társai

okl. gépészmérnökök, budapesti cég, debreczeni szerelési fiókja (Piac-utca 63.)

Berendez **gazdaságok**, gyárak, nyaralók saját géppel való vil- lanyvilágítását és ezzel kapcsolatos vízvezetési berendezését.

Terv és költségvetés díjtalan.

BUZIÁSI PHÖNIX
ASVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.
Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes, szénsavdús,
RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Orvosilag ajánlva Orvosilag ajánlva

Ivógyógyomdora használva, vese- és hólyagbajoknál, a veseme- dence idült hurutjainál, húgykő- és tövényképződésnél, a lég- utak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatá- sunak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziai gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdön.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedve minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék választólevelet csatolni.

17 éves fiatal fess urilány, fiatal uri ember barátságát keresi, kivel a nap egyik részét kellemesen elszórakoznánk, írjon a lap kiadóba „Ó te hunczut kisleány” jellegére

Táncsteremnek valamint alkalmi mulatságokra alkalmas, teljesen ujonan épült modern nagy terem május 15-étől kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Tiszán kezelt pászka a husvét alkalomából kimaradt, kilogrammonként 60 fillérért kapható József kir. herceg-u. 62. szám.

Megbízható incassáns családos ember 100 korona óvadékkal, tartós állomást nyerhet. Czim a kiadóhivatalban.

Nagy Antal kárpitos és díszítő Arany János-utca 38. szám.

Rafia kőtelek 1 kiló 30. és 36 krajczár, Réz gáliz és juta fonál kötélék a legolcsóbb árban, naponta friss érkezésű friss teavaj Glüknél Péterfia-utczán kapható. Ugyanott egy fiu tanulónak felvétetik.

Magánreceptív ajánlkozik a legdiszertebb megfigyelésekre és nyomozásokra Megbízhatóságról kezeskedve. Krámer József Iskola-u. 4.

Csinos, ügyes varró leányok felvétetnek Halmágyi Sámuel női felöltő áruházában.

Nálam ne vegyen készpénzért, mégis olcsóbb árban kaphat férfi, fiu és leány felöltők, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyterítők, Jäger ruhák, tükrök kép és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan u. 2.

Czim és butor festő inasok felvétetnek Péterfia-u. 1. Prindelmaier L. és Pap F.

4 drb derókalj és egy nagy 4 lábú vendéglősöknek való vágódeszka eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-u. 4. sz.

Egy matt ebédlő asztal és egy kártya asztal eladó Deák Ferenc-utca 9. sz. a házmesternél.

Egész napi idejével rendelkező nyugdíjas egyén irodai alkalmazást kaphat, hol? megmondja a kiadóhivatal.

Rőfős kereskedő segéd (Aradról) Debreczenben alkalmazást keres. Igen jó eladó. Czim a kiadóban.

Garai-utca 14. szám alatt egy csinosan butorozot külön bejáratu szoba kiadó.

Sima szőlő vessző eladó.
Ezerjő, Risling és Kövidinka fajban. Poroszlay László, Booskay kert szőlőtelepéről. Hunyadi utca 3. szám.

Több évi irodai gyakorlattal bíró kisasszony precíz gépirőndő ajánlkozik. Czim a kiadóban.

Vizsgázott vinczellér felvétetik. Czim a kiadóba.

Sima szőlő vessző kövidinka, kadarka, rizling, erdélyi, szlankamenko és ezerjő kapható Varga u. 43.

Horváth János

gőzfűrészeiben
100 kg. vágott tölgy tűzifa
80 krért kapható.

Dus választék kizárólag francia mellfűzőkben
3 koronától a legfinomabb kivitelig.

Tavaszi idényre

a legújabb divatu

nap- és esőernyők

dus választékba, a legjobb és legtartósabb kivitelben olcsó árak mellett csakis

az Elő Debreczeni Ernyőgyárban

kaphatók.

Merkler Soma, Piacz u. 43. sz.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Szécső: Ioga, S-lon és álló
valamint

zsebórák, szép ékszerek

Kurián Gyula műórás

Debreczen, Piacz-utca 42
Óra javítások legolcsóbban, jótállással készítetnek.

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi eszevelősége

(Piacz-u. 72.) által kértetnek.

Szakyszerű felvilágosítással, tervszelvényekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítástek, csatlók és szerelvények dus választékban.

Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

Tavaszi idényre

Férfi-, fiu- és gyermek ruhák

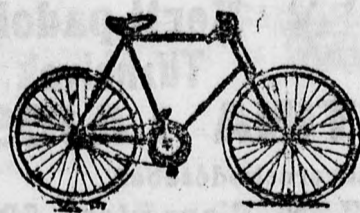
óriási választékban megérkeztek.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni.

Grünfeld Adolf és Társa

DEBRECZEN,

Klitemplom mellett, (sarok bolt.)

Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hírneves

Puch és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugymint Gumik, aczetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.

Kerékpár javítás, Zománczozás és Nickelezés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN,

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémia épületében.

„Félix” Gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb természetes kénes hőforrása; viz hőfoka 50 Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában csuz (Rheuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek idült méh-petérfészkek gyuladások — méh-hurut — medenczebeli sejtiszvetlob és izzadmányoknál. Ivógyógymód alakjában idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj- és epehólyag betegségeinél. Sárgaság és epeköveknél meglepő gyógyhatás. — Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 200 kényelmes lakó szoba, ujonnan épült fényesen berendezett 45 szobás szálloda május 15-én nyílik meg. Kitűnő vendéglők, jutányos étlaparak, 100 holdas park tenis pálya, gondozott sétautak, állandó cigányzene, vasárnaponként katonazene, május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta, távirtda telefon interurban.

Curtaxe és zenedíj nincs.

Prospektust küld az

igazgatóság,